

**Departament
Organizacji Archiwów**

Znak: DOA.0330.2.2020

**INFORMACJA O KONTROLACH PRZEPROWADZONYCH PRZEZ
NACZELNĄ DYREKCJĘ ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH
W ARCHIWACH PAŃSTWOWYCH W 2019 ROKU**

Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych kontroluje jednostki podległe na podstawie i w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) i ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164).

Działalność kontrolna NDAP prowadzona była na podstawie Planu kontroli na 2020 r. zatwierdzonego przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.

Plan kontroli na 2020 r. z dnia 5 marca 2019 r. przewidywał 15 kontroli, z czego zrealizowano 7 kontroli.

Kontrolą zostały objęte następujące zagadnienia:

1. kształtowanie narodowego zasobu archiwalnego oraz gromadzenie materiałów archiwalnych;
2. ewidencja materiałów archiwalnych (w tym również realizacja programu retrokonwersji oraz scalenia zespołów rozbitych);
3. udzielanie zamówień publicznych.

Nieprawidłowości i uchybienia, jakie stwierdzono podczas kontroli przeprowadzonych w archiwach państwowych.:

1. w zakresie kształtowania narodowego zasobu archiwalnego oraz gromadzenia materiałów archiwalnych to m.in.:
 - rozbieżności w zakresie danych dotyczących ilości ustalonych jednostek organizacyjnych ujętych w systemie NiKA oraz sprawozdaniu statystycznym KN-1;
 - nieprawidłowa ocena wartości archiwalnej wnioskowanej dokumentacji;
 - wydawanie zgód na brakowanie dokumentacji niearchiwalnej, do której wnioski zawierał błędy lub był niekompletny, tj. daty skrajne ujęte we wniosku różniły się od dat dokumentacji ujętej na spisach lub brakowało nazwy organu lub jednostki organizacyjnej, której dokumentacja niearchiwalna miała być brakowana lub wniosek zawierał błędną albo niekompletną podstawę kwalifikowania dokumentacji niearchiwalnej;
 - wydawanie zgód na brakowanie dokumentacji niearchiwalnej kategorii BE lub dotyczącej haseł/tytułów teczek, które nie dawały jednoznacznej informacji, co do ich zawartości, bez uprzednich ekspertyz archiwalnych;
 - wydawanie zgód na brakowanie dokumentacji niearchiwalnej pomimo tego, że nie upłynął okres jej przechowywania;
 - przesyłanie jednym pismem kilku zgód na brakowanie o różnych znakach spraw;
 - wydanie zgody na wybrakowanie dokumentacji noszącej znamiona materiałów archiwalnych bez stosownej notatki, informującej, że była to dokumentacja niearchiwalna, gdyż stanowiła drugie egzemplarze i nie była materiałem archiwalnym;
 - niepoprawna rejestracja spraw;
 - prowadzenie spraw w archiwum państwowym w „sposób dwutorowy” nieodpowiadający zapisom Instrukcji Kancelaryjnej dla archiwów państwowych, mimo wskazania systemu EZD, jako

- podstawowego sposobu załatwiania i rozstrzygania spraw;
- nieprawidłowy sposób prowadzenie składów chronologicznych, a co za tym idzie niewłaściwe zarządzanie dokumentacją w archiwum;
 - brak w protokołach kontroli „miejscowości i daty” przy podpisie osoby przeprowadzającej kontrolę, a także podpisie kierownika jednostki kontrolowanej;
 - błędna rozbudowa jednolitego rzeczowego wykazu akt, klasy wyższego rzędu rozbudowano o tylko jeden niższy rząd;
 - w protokołach kontroli brak informacji o wykonaniu zaleceń z poprzednich kontroli;
 - wysyłanie wystąpień pokontrolnych dotyczących kontroli z 2018 r. bez daty i podpisu Dyrektora archiwum.
 - uzgodnienie przepisów kancelaryjnych i archiwalnych na błędnej podstawie prawnej, a także błędna rozbudowa jednolitego rzeczowego wykazu akt, klasy wyższego rzędu rozbudowano o tylko jeden niższy rząd, rejestrowanie w jednej klasie dokumentów posiadających dwie różne kategorie archiwalne (A i B), uzgodnienie jednolitych rzeczowych wykazów akt, które grupowały dokumenty w akta spraw ze względu na podmiot (np. wójt, starosta), a nie przedmiot sprawy (np. sprawozdania, plany);
 - przejmowanie materiałów archiwalnych do zasobu archiwum niezgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 października 2015 r. w sprawie klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji, przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych i brakowania dokumentacji niearchiwalne ;
 - odstąpienie od wydawania wystąpień pokontrolnych, w sprawach dotyczących kontroli, w których nie wydawano zaleceń pokontrolnych;
 - sporządzanie protokołów kontroli przez pracownika archiwum w sposób niedbały, lakoniczny oraz z błędami merytorycznymi;
 - nieprzesyłanie kart informacyjnych do Naczelnej Dyrekcji

Archiwów Państwowych;

2. w zakresie ewidencji materiałów archiwalnych (w tym również realizacja programu retrokonwersji oraz scalenia zespołów rozbitych) to:
- stwierdzono istnienie w ewidencji zespołu archiwalnego w skład którego wchodzi tylko dokumentacja niearchiwalna;
 - drobne braki w środkach ewidencyjnych, np. znaków niektórych spraw w księdze ubytków, oraz błędne symbole 4 zespołów;
3. w zakresie udzielania zamówień publicznych nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

Kontrole przeprowadzane były przez pracowników Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych na podstawie imiennych upoważnień udzielonych przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości i uchybień do dyrektorów archiwów zostały skierowane zalecenia pokontrolne.

Zestawienie przeprowadzonych kontroli w 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa kontrolującego	Nazwa kontrolowanego	Termin kontroli	Uwagi
1.	Departament Kształtowania Narodowego Zasobu Archiwalnego	Archiwum Państwowe w Gdańsku	24.06.2019 r. - 28.06.2019 r.	Kontrola planowa w zakresie kształtowania zasobu archiwalnego oraz gromadzenia materiałów archiwalnych
2.	Departament Kształtowania Narodowego Zasobu Archiwalnego	Archiwum Państwowe w Lesznie	05.06.2019 r. - 07.06.2019 r.	Kontrola planowa w zakresie kształtowania zasobu archiwalnego oraz gromadzenia materiałów archiwalnych
3.	Departament Kształtowania Narodowego Zasobu	Archiwum Państwowe	27.03.2019 r. - 29.03.2019 r.	Kontrola planowa w zakresie

	Archiwalnego	w Malborku		kształtowania zasobu archiwalnego oraz gromadzenia materiałów archiwalnych
4.	Departament Kształtowania Narodowego Zasobu Archiwalnego	Archiwum Państwowe w Olsztynie	09.04.2019 r. - 12.04.2019 r.	Kontrola planowa w zakresie kształtowania zasobu archiwalnego oraz gromadzenia materiałów archiwalnych
5.	Departament Kształtowania Narodowego Zasobu Archiwalnego	Archiwum Państwowe w Zamościu	11.09.2019 r. - 13.09.2019 r.	Kontrola planowa w zakresie kształtowania zasobu archiwalnego oraz gromadzenia materiałów archiwalnych
6.	Departament Archiwistyki	Archiwum Państwowe w Płocku	24.04.2019 r. - 26.04.2019 r.	Kontrola planowa w zakresie ewidencji materiałów archiwalnych (w tym również realizacja programu retrokonwersji oraz scalenia zespołów rozbitych)
7.	Wydział Administracyjny	Archiwum Państwowe w Siedlcach	18.11.2019 r. – 29.11.2019 r.	Kontrola planowa w zakresie udzielania zamówień publicznych

Zestawienie niezrealizowanych kontroli przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Jednostka kontrolowana	Zakres kontroli
1.	Archiwum Państwowe w Katowicach	Kontrola kompleksowa

2.	Archiwum Narodowe w Krakowie	Gospodarka finansowa i zarządzanie majątkiem
3.	Archiwum Narodowe w Krakowie	Udzielanie zamówień publicznych
4.	Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim	Kształtowanie zasobu archiwalnego oraz gromadzenie materiałów archiwalnych
5.	Archiwum Państwowe w Poznaniu	Kształtowanie zasobu archiwalnego oraz gromadzenie materiałów archiwalnych Realizacja zadań z zakresu przygotowań obronnych i zarządzania kryzysowego oraz wypełnianie obowiązkowej ochrony archiwum
6.	Archiwum Państwowe w Szczecinie	Gospodarka finansowa i zarządzanie majątkiem
7.	Archiwum Państwowe w Warszawie	Udostępnianie materiałów archiwalnych
8.	Archiwum Państwowe w Warszawie	Ewidencja materiałów archiwalnych (w tym również realizacja programu retrokonwersji oraz scalenia zespołów rozbitych)

SPORZĄDZIŁ:

Monika Antolik

główny specjalista ds. kontroli i audytu

AKCEPTUJĘ:

Magdalena Sadza

Dyrektor Departamentu Organizacji Archiwów

ZATWIERDZAM:

dr Paweł Pietrzyk

Naczelnny Dyrektor Archiwów Państwowych